

загроз кадрової безпеки підприємства, виведення моделі розрахунку кадрової безпеки.

Список використаних джерел:

1. Ляшенко О. М. Кадрова безпека у системі економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / О. М. Ляшенко, Я. М. Криль // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2013. – № 25(2). – С. 274-279.
2. Логінова Н. І. Місце кадрової безпеки в економічній безпеці підприємства / Н. І. Логінова // Коммунальное хозяйство городов: научно-технический сборник. – 2009. – № 87. – С. 371-376.
3. Назарова Г. Передумови створення системи кадрової безпеки підприємства / Г. Назарова // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. – 2010. – Вип.15. – С. 34-37.
4. Кравченко В. О. Кадрова безпека – основа економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / В. О. Кравченко // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. – 2014. – № 1. – С. 301-305.
5. Кибанов А. Я. Мотивация и стимулирование трудовой деятельности / А. Я. Кибанов, И. А. Баткаева, Е. А. Митрофанов, М. В. Ловчева. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 524 с.

Захарчук Т.В.

студентка,

Науковий керівник: Кондратюк О.І.

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний торговельно-економічний університет

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний стан економіки характеризується високим рівнем нестабільності, а це позначається на неможливості підприємств нормально функціонувати і збільшувати свій виробничий, фінансово-економічний, управлінський потенціал. Сьогодні у цих несприятливих умовах більшість вітчизняних підприємств не здатні бути конкурентоздатними і платоспроможними на світовому ринку. Так за даними Державної служби статистики, наприкінці 2015 р. вітчизняні великі і середні підприємства отримали негативний фінансовий результат у розмірі 230 млрд грн. Збиткові підприємства складають менше третини від загальної кількості (у 2014 році займали частку в 37,7%), сума їх збитку (509,7 млрд грн) в 1,8 рази перевищує суму

прибутку, отриманої двома третинами прибуткових компаній (279,1 млрд грн) [1].

Зараз одним із важливих завдань для більш ефективного розвитку підприємницького потенціалу є його структурна перебудова. Останню можна здійснювати за допомогою проведення ефективної політики реструктуризації, що є ключем до економічного зростання, збільшення прибутковості, підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства. Щодо визначення сутності реструктуризації, наразі не існує єдиної думки. У працях іноземних дослідників реструктуризація визначається як специфічний вид фінансової діяльності підприємства, спрямований на поліпшення позиціонування підприємства на ринку, удосконалення управління з метою фінансового оздоровлення [2, с. 86].

Реструктуризацію, як принципово важливу і невід'ємну сучасну технологію менеджменту для забезпечення ефективної господарської діяльності, стійкого зростання прибутковості, вартості та економічного розвитку підприємств у довгостроковій перспективі за умов динамічних інституційних змін національної економіки, розглядає Ченаш В.С. [5].

На законодавчому рівні реструктуризація являє собою комплекс організаційно-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, форм власності, організаційно-правових форм, здатних привести підприємство до фінансового оздоровлення, збільшити обсяг випуску конкурентоспроможної продукції, підвищити ефективність виробництва [3].

Загалом, реструктуризацію можна трактувати як перебудову структури підприємства з метою забезпечення ефективного розподілу і використання усіх ресурсів, створення нових бізнес-одиниць на основі поділу, об'єднання, ліквідації діючих.

Отже, реструктуризація може бути спрямована як на фінансове оздоровлення підприємства з метою уникнення ліквідації, так і на підвищення прибутковості, виробничої ефективності, зростання конкурентоспроможності, вихід на нові сегменти ринку.

Однією з важливих проблем сьогодення є те, що українська економіка зволікає зі здійсненням кардинальних структурних перетворень та перерахованих вище заходів. Сучасні умови потребують високого рівня розвитку, адже підприємства не можуть швидко реагувати та адаптуватися до мінливого зовнішнього середовища, а також випускати якісну вітчизняну продукцію яка б користувалася попитом на внутрішньому і зовнішньому ринках. Для покращення даної ситуації слід звернутися за досвідом до інших країн. Наприклад, у 2016 році великі китайські державні підприємства створили фонд прямих інвестицій для реструктуризації

державних підприємств. Фонд фінансуватиме проведення структурних реформ, що спрямовані на стрімке зростання економіки. Планується, що гроші будуть використані для модернізації і консолідації державних підприємств. Китай удосконалює державний сектор не тільки опираючись на злиття та поглинання компаній, а й на скорочення надлишкових виробничих потужностей у галузях, які зтягають країну в борги: сталева, вугільна, цементна [4].

Загалом, хвиля реструктуризації охопила багато країн. Злиття та поглинання перетворилося на один з найприбутковіших видів бізнесу. Ними охоплені різні галузі промисловості, а також банківський та інвестиційний сектори економіки.

Проблем з якими стикаються вітчизняні підприємства дуже багато, серед яких і інтеграція в ЄС. За таких умов суб'єкти господарювання повинні здійснювати свою діяльність у напрямку, що є властивим компаніям, які функціонують в інноваційній економіці, менеджмент підприємств повинен забезпечити реалізацію комплексних реструктуризаційних перетворень господарських суб'єктів в контексті євроінтеграційних процесів, що відбуваються в Україні, оскільки без цього вони не зможуть створити нові й реалізувати нагромаджені в минулому конкурентні переваги [5, с. 48].

Підприємства потребують використання адекватної технології менеджменту, що забезпечить реалізацію комплексного підходу до оптимізації їх господарської діяльності. Саме такою технологією є процес реструктуризації, який є сучасним основним інструментом реалізації комплексних інноваційно спрямованих перетворень на підприємстві, що дає змогу оптимізувати господарський процес, забезпечити його адаптивність, стійкість, прибутковість та конкурентоспроможність.

Щодо системи фінансування заходів реструктуризації, то найбільш оптимальним варіантом є використання власних коштів, однак, беручи до уваги досить низький рівень платоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання, що й обумовлює необхідність реструктуризації, це можливо лише теоретично. Невелика кількість підприємств може використати власні кошти при реструктуризації, причинами такого результату є низький рівень ефективності господарського процесу, відсутність вільних коштів на розвиток, кризовий стан підприємств та інше.

При залученні фінансів ззовні теж існують певні проблеми. Отримання кредитних ресурсів міжнародних фінансових структур і організацій є непростим процесом, що обумовлено високим рівнем ризику вкладень, за переконанням іноземних інвесторів.

Зважаючи на все, для здійснення ефективного процесу фінансового забезпечення реалізації реструктуризаційних перетворень, основними джерелами фінансових ресурсів мають бути власні кошти, кошти інвестиційних фондів та страхових компаній [5, с. 51-53].

Як бачимо, існує низка проблем на шляху до реструктуризації підприємств. Головна серед них – відсутність готовності керівництва до структурних змін. Але як би там не було, ефективне виробництво в сучасних умовах можливе лише при його перебудові. Слід пам'ятати, що єдиного стандарту розробки та представлення програми реструктуризації не існує, усе залежить від стану компанії, поведінки конкурентів та багатьох інших факторів. Проте розпочати треба саме з формування дієвого механізму державного регулювання процесів реструктуризації, які б відповідали внутрішньому стану підприємств та умовам ринку, це дозволило б вирішити проблеми набагато швидше. Для ефективної реалізації програми реструктуризації доцільною та необхідною є розробка планів соціальних заходів, в тому числі, комплектування робочої сили, навчання і кадрові перестановки, визначення відповідальності власника, керівника організації та керівника проекту реструктуризації. Вчасна реалізація усіх заходів допоможе вийти з кризового стану та підвищити прибутковість і конкурентоспроможність підприємства [6, с. 128-129]. Тому саме реструктуризація є тим ефективним інструментом, що сприяє виведенню підприємства із кризи і водночас способом подолання суперечності між вимогами ринку та діями підприємства, що є досить актуальним на сучасному етапі розвитку.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Реструктуризація підприємств як стратегічна альтернатива подолання кризових явищ в економіці / Г.А. Дорофєєва // Економіка промисловості. – 2010. – № 3. – С. 85-93.
3. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (із внесеними змінами та доповненнями) // Урядовий кур'єр. – 2002. – 13 квіт.
4. Massive fund to help reform giant SOEs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2016-09/27/content_26904633.htm
5. Ченаш В.С. Управління реструктуризацією промислових підприємств за умов інтеграційних процесів в економіці : автореферат на здобуття наук. ступеня канд. наук : спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / В.С. Ченаш. – Хмельницький, 2014 – 12 с.
6. Реструктуризація підприємства як елемент антикризового управління / Маркіна І. А., Біловол Р. І. // Проблеми економіки. – 2012. – № 3. – С. 124-129.